2024 M. SPALIO – GRUODŽIO MĖN. AKTUALIOS TEISMŲ PRAKTIKOS PRAMONINĖS NUOSAVYBĖS SRITYJE APŽVALGA

2025

1. LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGA

1.1. Lietuvos apeliacinio teismo (LApT) praktikos apžvalga

Lietuvos apeliacinio teismo 2024 m. lapkričio 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-451-854/2024 dėl Vilniaus apygardos teismo 2024 m. gegužės 6 d. sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarosios akcinės bendrovės „Kiwa Inspecta“ ieškinį atsakovams M. A., uždarajai akcinei bendrovei „INSPEKTA“, uždarajai akcinei bendrovei Inspekta Group, uždarajai akcinei bendrovei Inspekta Lab ir uždarajai akcinei bendrovei Inspekta Con dėl nesąžiningos konkurencijos veiksmais padarytų nuostolių atlyginimo priteisimo ir uždraudimo naudoti žymenį „Inspekta“ ir atsakovų priešieškinį dėl ieškovei priklausančių prekių ženklų registracijų pripažinimo negaliojančiomis.

Ieškovė UAB „Kiwa Inspecta“ kreipėsi į teismą su ieškiniu, prašydama: 1) uždrausti atsakovėms UAB „INSPEKTA“, UAB Inspekta Con, UAB Inspekta Lab ir UAB Inspekta Group naudoti neregistruotą žodinį ir vaizdinį komercinį žymenį „Inspekta“, kuris yra klaidinamai panašus į ieškovės registruotus prekių ženklus (reg. Nr. 86350, reg. Nr. 86347, reg. Nr. 86349) ir įpareigoti atsakovus per teismo nustatytą terminą pasikeisti juridinio asmens pavadinimus, juose nenaudojant ieškovės skiriamojo žymens „Inspecta“ ir į jį tapataus (klaidinamai panašaus) žymens „Inspekta“; 2) priteisti solidariai iš atsakovų M. A., UAB „INSPEKTA“, UAB Inspekta Con, UAB Inspekta Lab ir UAB Inspekta Group ieškovei 379 393,44 Eur nuostolių (atsakovų gautos naudos forma) atlyginimą.

Ieškovė nurodė, kad pirma, atsakovai ieškovės atžvilgiu atliko nesąžiningos konkurencijos veiksmus; antra, atskleidė ir panaudojo ieškovės komercines paslaptis; trečia, nesilaikė bendro pobūdžio pareigos elgtis atidžiai ir rūpestingai, kad savo veiksmais nesukeltų ieškovei žalos. Dėl to ieškovė turi pagrindą reikalauti priteisti iš atsakovų nuostolių atlyginimą ir įpareigoti atsakovus nutraukti nesąžiningos konkurencijos veiksmus – žymens „Inspekta“ naudojimą.

Vilniaus apygardos teismas sprendimu ieškovės ieškinį tenkino visiškai, o atsakovų priešieškinį atmetė. Atsakovai pateikė apeliacinį skundą.

Išnagrinėjusi apeliacinį skundą LApT teisėjų kolegija padarė išvadą, kad pirmosios instancijos teismas, nustatęs visas sąlygas, būtinas konstatuoti ieškovės, kaip prekių ženklų savininkės, teisių pažeidimą – ginčo prekių ženklų ir atsakovų naudojamo neregistruoto žymens panašumą, šalių teikiamų paslaugų tapatumą, visuomenės suklaidinimo galimybę – pagrįstai patenkino ieškovės ieškinio reikalavimą iš uždraudė atsakovams naudoti neregistruotą žodinį ir vaizdinį komercinį žymenį „Inspekta“, kuris yra klaidinamai panašus ir (ar) tapatus į ieškovės registruotus prekių ženklus.

Dėl atsakovų nesąžiningumo, LApT teisėjų kolegija sprendė, kad atsakovų pasirinktas veikimo modelis, iš esmės yra prieštaringas jų deklaruojamam siekiui (išvengti jų tapatinimo su ieškove) ir teismui sudaro pagrindą abejoti atsakovų sąžiningumu ir tikraisiais ketinimais, įsigyjant UAB „INSPEKTA”, o ne pasirenkant kitus galimus situacijos sprendimo būdus – įsteigiant naują juridinį asmenį kitu, atsakovės veiklą galinčiu apibūdinti pavadinimu, ar įsigyjant jau įregistruotą juridinį asmenį, tačiau ne taip pat skambančiu pavadinimu. UAB „INSPEKTA” įsigijimas, netrukus po to sekęs ir kitų juridinių asmenų su dominuojančiu žymeniu „Inspekta” įsteigimas, jau egzistuojančio juridinio asmens pervadinimas, pavadinime nurodant žymenį „Inspekta”, buvo nulemti būtent atsakovų sąmoningo siekio naudotis ieškovės ilgametėje komercinėje veikloje naudojamo žymens „Inspecta” žinomumu ir dalykine reputacija, tam pasiekti ieškovės įdėtu įdirbiu, tokiu būdu pritraukiant klientus ir gaunant finansinę naudą. Apeliacinio teismo nuomone, pirmosios instancijos teismas, nustatęs visas sąlygas, būtinas konstatuoti ieškovės, kaip prekių ženklų savininkės, teisių pažeidimą – ginčo prekių ženklų ir atsakovų naudojamo neregistruoto žymens panašumą, šalių teikiamų paslaugų tapatumą, visuomenės suklaidinimo galimybę – pagrįstai patenkino ieškovės ieškinio reikalavimą iš uždraudė atsakovams naudoti neregistruotą žodinį ir vaizdinį komercinį žymenį „Inspekta“, kuris yra klaidinamai panašus ir (ar) tapatus į ieškovės registruotus prekių ženklus. Atsakovų sprendimas naudoti neregistruotą žymenį „Inspekta“ juridinių asmenų pavadinimuose bei šiuo žymeniu žymėti jų teikiamas paslaugas buvo nulemtas atsakovų siekio nesąžiningai konkuruoti su ieškove, pasinaudojant ieškovės žinomumu ir dalykine reputacija.

Dėl nuostolių atlyginimo, LApT teisėjų kolegija konstatavo, kad ieškovė įrodė visas atsakovų civilinės atsakomybės sąlygas, įskaitant ir patirtų nuostolių faktą bei dydį. Todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai ieškovės reikalavimą priteisti solidariai iš atsakovų 379 394,44 Eur nuostolius (atsakovų

iš pažeidimo gautą naudą) patenkino, o atsakovų apeliacinio skundo argumentai LApT teisėjų kolegijai nesudarė pagrindo daryti priešingą išvadą.

Atsižvelgdama į visa tai, kad išdėstyta, LApT teisėjų kolegija konstatavo, kad ginčijamas pirmosios instancijos teismo sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, naikinti jį, remiantis apeliaciniame skunde išdėstytais argumentais, nėra pagrindo, todėl atsakovų apeliacinis skundas ir priešieškinis buvo atmestas, o skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

Susipažinti su visa Lietuvos apeliacinio teismo nutartimi galima Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO) arba paspaudžiant čia.

2. EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMO PRAKTIKOS APŽVALGA

2.1. Atrinktų svarbiausių Europos Sąjungos Bendrojo Teismo (ESBT) bylų apžvalga

Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2024 m. lapkričio 13 d. sprendimas byloje Nr. T-82/24 Administration of the State Border Guard Service of Ukraine v. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybą (EUIPO).

Ieškovės teisinė pirmtakė pateikė EUIPO paraišką įregistruoti Europos Sąjungos prekių ženklą šiam vaizdiniam žymeniui:

РУССКИЙ ВОЕННЫЙ КОРАБЛЬ, ИДИ НАЙ**

RUSSIAN WARSHIP, GO FK YOURSELF**

2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu EUIPO ekspertas, atmetė visą registracijos paraišką. Ieškovė dėl šio sprendimo pateikė apeliaciją. Apeliacinė taryba atmetė apeliaciją, motyvuodama tuo, kad prašomas įregistruoti prekių ženklas neturi skiriamojo požymio nagrinėjamoms prekėms ir paslaugoms, todėl turi būti atsisakyta jį įregistruoti pagal Reglamento 2017/1001 7 straipsnio 1 dalies b punktą.

Ieškovė Europos Sąjungos Bendrajam Teismui pateikė ieškinį prašydama panaikinti EUIPO sprendimą.

Išnagrinėjęs bylą Bendrasis Teismas pritarė EUIPO padarytai išvadai, kad prašomame įregistruoti prekių ženkle pakartotas sakinys buvo labai intensyviai vartojamas nekomerciniame kontekste ir atitinkama visuomenė jį būtinai labai glaudžiai susies su tuo kontekstu. Iš tiesų, kaip teisingai pažymėjo Apeliacinė taryba, prašomame įregistruoti prekių ženkle pakartotas sakinys labai greitai tapo vienu iš Ukrainos kovos su Rusijos agresija simbolių ir buvo siejamas su Ukrainos kariuomenės kareiviu, taigi ir su Ukraina. Atsižvelgiant į šio įvykio nušvietimo žiniasklaidoje mastą, šis sakinys bus susietas su šiuo nesenu istoriniu momentu, gerai žinomu vidutiniams Sąjungos vartotojams.

Bendrojo Teismo nuomone, prašomame įregistruoti prekių ženkle pakartotas sakinys yra vienas iš Ukrainos kovos už laisvę ir prieš Rusijos vykdomą okupaciją simbolių ir kad vartotojai matys tik politinę žinutę, aiškiai išplaukiančią iš prašomo įregistruoti prekių ženklo. Be to, prašomas įregistruoti prekių ženklas bus suvokiamas ne kaip reklamuojantis komercinį subjektą ar pardavėją, o tik kaip skatinantis drąsą itin sunkiomis aplinkybėmis.

Bendrasis Teismas pažymėjo, kad atitinkama visuomenė nesuvoks prašomo įregistruoti prekių ženklo kaip žyminčio komercinę kilmę. Be to, prašomame įregistruoti prekių ženkle pakartotas sakinys visų pirma bus aiškinamas kaip politinė žinutė ir kad toks suvokimas yra tapatus visų šiuo prekių ženklu žymimų prekių ir paslaugų atžvilgiu.

Atsižvelgus į tai, Bendrasis Teismas pritarė EUIPO apeliacinės tarybos padarytoms išvadoms ir Administration of the State Border Guard Service of Ukraine ieškinį atmetė.

Susipažinti su visu ESBT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant čia. Susipažinti su pranešimu spaudai apie šią bylą (anglų k.) galite čia.

•

Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2024 m. lapkričio 13 d. sprendimas byloje Nr. T-82/ Chiquita Brands LLC v. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybą (EUIPO).

2020 m. gegužės 14 d. Compagnie financière de participation pateikė EUIPO prašymą pripažinti *Chiquita Brands LLC* priklausančią ES prekių ženklo registraciją negaliojančia:

EUIPO apeliacinė taryba pripažino minėtą prekių ženklo registraciją negaliojančią 31 klasės prekėms švieži vaisiai, įskaitant bananus. EUIPO apeliacinės tarybos nuomone, minėtas prekių ženklas neturi skiriamojo požymio, o prekių ženklo savininkas neįrodė, kad dėl naudojimo prekių ženklas būtų įgijęs skiriamąjį požymį.

Chiquita Brands LLC Europos Sąjungos Bendrajam Teismui pateikė ieškinį prašydama panaikinti EUIPO apeliacinės tarybos sprendimą ir prekių ženklo registraciją palikti galioti 31 klasės prekėms.

Išnagrinėjęs bylą Bendrasis Teismas pritarė EUIPO padarytai išvadai, kad nei forma, nei mėlyna ir geltona spalvų visuma nesuteikia prekių ženklui skiriamojo požymio. Ženklo forma yra sudaryti iš paprastos geometrinės figūros (ovalas), neturinčios lengvai ir akimirksniu įsimenamų savybių. Tuo labiau, ovalios etiketės dažniausiai yra naudojamos bananų sektoriuje, nes tokias etiketes yra lengva klijuoti ant lenktų vaisių. Akivaizdu, kad tokia forma negalės patraukti visuomenės dėmesio ar leistų nustatyti šiuo ženklu pažymėtų šviežių vaisių komercinę kilmę.

Atsižvelgus į tai, Bendrasis Teismas pritarė EUIPO išvadoms ir Chiquita Brands LLC ieškinį iš dalies atmetė, paliko prekių ženklo registraciją negaliojančią 31 klasės prekėms švieži vaisiai, įskaitant bananus.

Susipažinti su visu ESBT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant čia. Susipažinti su pranešimu spaudai apie šią bylą (anglų k.) galite čia.